

[Doc. Jaromír Kubíček, emeritní ředitel Moravské zemské knihovny, osmdesátníkem](#) [1]

Autor:

- [PEŠTA, Pavel](#) [2]

Číslo:

- [2017, ročník 26, číslo 4](#) [3]

Rubrika:

- [Osobnosti](#) [4]

Klíčová slova:

- [jubilea](#) [5], [Kubíček, Jaromír](#) [6]

České knihovnictví má řadu velkých osobností, které ovlivnily jeho směr a vývoj. K těm významným náleží jubilant doc. Jaromír Kubíček.

Pochází z Lysic, kde se narodil 5. ledna 1938. Na měšťance v rodných Lysicích měl za třídního učitele Antonína Opluštila, který se později stal ředitelem Knihovny Jiřího Mahena. Opluštil jako učitel češtiny měl na starosti knihovnu v obci, a tak mu tam Jaromír Kubíček se svými spolužáky po dobu školní docházky pomáhal. Když J. Kubíček končil základní školu, dostal blanenský okres přiděleno jedno místo na Střední knihovnické škole v Brně a toho právě J. Kubíček využil. Po maturitě na této škole v roce 1957 studoval při zaměstnání obor knihovnictví a čeština na Fakultě osvěty a novinářství Univerzity Karlovy v Praze. Tato studia absolvoval v roce 1962. V roce 1968 byl promován doktorem filozofie. V roce 1980 ukončil vědeckou aspiranturu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Jeho disertační práce nesla název [Český politický tisk na Moravě a ve Slezsku v letech 1918–1938](#) [7]. V roce 2001 se prací s názvem [Noviny a časopisy na Moravě a ve Slezsku do roku 1918](#) [8] habilitoval v oboru českých dějin na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Jeho jméno je spojeno především s výstavbou současné moderní budovy [Moravské zemské knihovny](#) [9] v Brně, kde působil přes dvě desetky let (1986–2009) jako ředitel (do roku 1993 knihovna nesla název Státní vědecká knihovna v Brně). Před nástupem do této významné knihovny pracoval v letech 1957–1959 v Krajské knihovně v Jihlavě, od roku 1959 byl knihovníkem ve Státním oblastním archivu v Brně (dnes Moravském zemském archivu). V roce 1969 přešel do oddělení bibliografie tehdejší Státní vědecké knihovny v Brně (dnešní Moravské zemské knihovny), v níž působil 40 let až do odchodu do důchodu.

V roce 1992 stál u zrodu profesního spolku [Sdružení knihoven ČR](#) [10] (SDRUK) a do roku 2010 byl jeho předsedou. Dodnes je členem SKIP. V roce 1991 položil základy studijního programu Informační studia a knihovnictví na Masarykově univerzitě v Brně. Po řadu let byl jeho garantem a do roku 2001 na Masarykově univerzitě působil jako pedagog. Od roku 2014 přednáší studentům Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.

Je nutno připomenout, že doc. Kubíček náleží k významným bibliografům. Na počátku jeho bibliografické životní dráhy stál jeho šéf a zároveň bývalý středoškolský profesor PhDr. Miloš Papírník. Doc. Kubíček se hlavně soustředil na tvorbu regionálních bibliografií, jež redigoval v edici s názvem Bibliografie a prameny k vývoji Moravy. V rámci této edice vyšlo v období let 1974–2014

celkem 55 svazků. Kromě bibliografií, které vytvořil sám, inicioval také zpracovávání kolektivních bibliografií v rámci bibliografické sekce SDRUK za spolupráce krajských knihoven. Zde se jedná zejména o [Bibliografii k dějinám měst ČR](#) [11] (1997) a rozsáhlou edici Česká retrospektivní bibliografie, v níž jako hlavní autor vydal jedenáct svazků soupisu novin a časopisů vydávaných v českých zemích od počátku do roku 1945 (2004–2010). Mimo obrovský počet bibliografií je rovněž autorem několika desítek odborných publikací a stovek studií a článků, zejména z dějin knihoven a z teorie knihovnictví a prací o Brně. Je třeba zmínit zejména [Brněnské noviny a časopisy od doby nejstarší až do roku 1975](#) [12] (1976) a práce [Literatura o Brně z let 1801–1979](#) [13] (1980), [Odboj a osvobození ve městě Brně v letech 1938 až 1945](#) (1980) a [Informační prameny brněnských institucí](#) (1984).

Zájmy doc. Kubíčka se někde dokonce i prolínají – například v publikaci [500 let knihtisku v Brně: 1486 až 1986](#) [14] (1986) vydané k jubileu této techniky. Mnoho jubilentových prací se týká Jihomoravského kraje a celé Moravy a Slezska. K významným bibliografickým pracím náleží edice Česká retrospektivní bibliografie, která obsahuje dva svazky nesoucí název [Noviny ČR 1919–1945](#) a čtyři svazky [Časopisy ČR 1919–1945](#). Doc. Kubíček vynikl i jako teoretik. Z této jeho sféry je nutno zmínit práci s názvem [Vzájemný vztah mezi archivy a knihovnami](#) (1971). Oslavenec je také autorem či odpovědným redaktorem publikací a sborníků o mnoha našich osobnostech. Zmínil bych zejména monografie o Otokaru Březinovi, Františku Halasovi, Marii von Ebner Eschenbach a Bedřichu Václavkovi. Napsal také publikace týkající se stavby dnešní moderní budovy Moravské zemské knihovny – [Stavba Moravské zemské knihovny v Brně: Knihovna pro 21. století: 1998–2001](#) [15] (1998) a [Moravská zemská knihovna v Brně: národní poklad: moderní architektura](#) [16] (2001). Po mnoho let byl šéfredaktorem čtvrtletníku [Duha](#) [17].

Doc. Kubíček působil v různých vědeckých radách – například byl členem vědecké rady Slovenskej národnej knižnice v Martine a Univerzitetnej knižnice v Bratislave a členem vědecké rady Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. V roce 2009 se stal předsedou [Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně](#) [18]. Dlouhá léta je redaktorem nové řady všeobecných svazků [Země a lid z Vlastivědy moravské](#) (např. svazku [Literární Morava](#) [19]) nebo již zmíněné edice [Bibliografie a prameny k vývoji Moravy](#). V roce 2000 mu byla udělena Medaile Z. V. Tobolky. Řadu let aktivně působil v [Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně](#), v letech 2009–2014 byl jejím předsedou, od roku 2014 je prvním místopředsedou.

Doc. Kubíček je fundovaný odborník, který dokázal propojit vědu s teorií a praxí. Na závěr jubilentovi přeji do příštích let, aby mu práce pro knihovnický obor stále přinášela radost.

[20]

Doc. Jaromír Kubíček

Fotografie pochází z archivu Moravské zemské knihovny.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-4/doc-jaromir-kubicek-emeritni-reditel-moravske>

Odkazy

[1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-4/doc-jaromir-kubicek-emeritni-reditel-moravske>

[2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/pesta-pavel>

[3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-4>

- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/osobnosti>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/jubilea>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/kubicek-jaromir>
- [7] https://ckis.cuni.cz:443/F/?func=direct&doc_number=000294468&local_base=CKS01&format=999
- [8] <http://vufind.upol.cz/Record/vmo-kpw017442>
- [9] <https://www.mzk.cz/>
- [10] <http://www.sdruk.cz/>
- [11] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000304004&local_base=CNB
- [12] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000168859&local_base=CNB
- [13] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000173459&local_base=CNB
- [14] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000016281&local_base=CNB
- [15] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000390064&local_base=CNB
- [16] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000887882&local_base=CNB
- [17] <https://duha.mzk.cz/>
- [18] <http://www.mvs-brno.cz/>
- [19] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=001197821&local_base=CNB
- [20] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/282/pesta.jpg>